

ו' אלול ה'תשע"ח 17.8.18

מגזין מס' 490

ערב שבת פרשת שופטים

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

הפתח הלאומי

בירור אחר בירור

בשבת אחת בסעודת היום אמר אדמו"ר ה'צמח צדק': עולם הזה הוא עולם השקר - לכן הנה גם בטוב מעורבת פסולת, וצריך בירור בדרך מלמטה למעלה ובדרך מלמעלה למטה. העולם הבא הוא עולם האמת - הנה גם דברי התורה הנוגעים לענינים הנראים כחיסרון, הרי כמו שלומדים אותם בגן עדן - הם מעלה. החל הרבי לנגן, וסימן בידו הקדושה כי ינגנו איתו. תחילה הצטרפו בניו ואחריהם ענו כל החסידים בקול שיר שהלהיב הלבבות. כשגמר לנגן אמר: בעולם הזה פירושו של מאמר חז"ל "הלומד תורה לפרקים" הוא - שלומד תורה לעיתים; בגן עדן מפרשים את המאמר - שלומד תורה והתורה "מפרקת" אותו לפרקים, דברי התורה "לוקחים" אותו.

(על פי 'היום-יום' י"א אלול)

התבוננות בדרך אפשר בטמון בפתגם ובאמרה החסידיים

הקדושה הטמונים בתוך קליפות ה'זולל', הוא תמיד מן הקל אל הכבד, מן החיצוניות אל הפנימיות. כדי לבחור באור, עלינו לברר לעצמנו תחילה מהו אור ומהו חושך. לאחר מכן יש ללמוד את דרכי ההבחנה בין אור לחושך, בין עיקר לטפל. ורק אז, קמעה קמעה, מתאפשרת העבודה המוטלת על האדם - מימוש תכלית הבריאה על ידי הפיכת החושך לאור והמר למתוק.

בירור בדרך 'אור חוזר'

וכדוגמת הוצאת הפסולת מן האוכל, כך, בשלב ראשון, עלינו לעסוק בהסרת הרע מן הטוב בכוחות עצמנו. זוהי האתערותא דלתתא (התעוררות מלמטה) - עבודת הבירור מלמטה למעלה. אלא שעבודה זו (לזהות הטפל, המיותר והמזיק, ולאחר מכן היגיעה וההשתדלות

תכלית מעשה בראשית - עבודת האדם

בעולם הזה משמשים האור והצל בערבוביה. כה מעורבים הם הטוב והרע זה בזה, עד שבכל טוב ישנם חלקי רע ובכל רע ישנם חלקי טוב. אמנם בתורת החסידות מבואר כי פנימיות הכוונה בבריאת העולם באופן כזה היא בעבור האדם בחיר הנבראים, כדי שיהיה שותף להקב"ה במעשה בראשית. השלב האחרון והמשלים בבריאת העולם - תיקונו והפיכתו לטוב גמור - נמסר לעבודת האדם עלי אדמות, כמאמר חז"ל על הפסוק "אשר ברא אלקים לעשות", לעשות - לתקן.

סדר העבודה

כדוגמת הפרי שאי אפשר לחדור אל תוכו אלא דרך קליפתו, כך, סדר עבודתנו, להוציא 'יקר' ניצוצות

למטה, מכל מקום גם עבודה זו נחשבת לעבודתנו ונוזקפת לזכותנו, שהרי אין בירור שני ללא קדימת הבירור הראשון.

פעולת הבירור השני הפוכה ושונה במהותה מפעולת הבירור הראשון, והיא כדוגמת הוצאת האוכל מן הפסולת. זהו שלב נעלה יותר בעבודת האדם, בו זורח עליו הטוב האלוקי מלמעלה, ומברר בירור אחר בירור את הטוב האנושי אשר הושג על ידו בעבודה שבכוחות עצמו. אזי מוצא האדם את עצמו נפעם לנוכח העריבות והמתיקות של הטוב האלוקי (שבתוככי כל דבר וענין) המתגלה לו מדי פעם בפעם, מציץ מן החרכים ומציף בדרך מתנה את תודעתו, דוחה כבדרך ממילא גם את הסיגים שאין בכחו לבררם, הם סיגי הישות הדקים שנותרו מן הבירור הראשון.

להיפטר מהם בפועל) כרוכה בהתגוששות פנימית בתוך האדם, הניטשת בין השכל האלוקי שמקורו באין סוף ובין השכל האנושי שמקורו בגוף ובנפש הבהמית.

השניות הקיומית הזו שבאדם (ובעולם), שענינה ויכוח פנימי בין הנפש האלוקית והנפש הבהמית הנלחמות זו בזו על כיבוש העיר קטנה, הוא הגוף - היא היא שורש כל ההפכים, הניגודים והסתירות בין עולם המחשבה לעולם המעשה, בין השכל לרגש ואפילו בין הנפש לגוף.

בירור בדרך 'אור ישר'

אמנם, לפי ערך האתערותא דלתתא - יגיעת האדם ומסירת נפשו בעבודה **מלמטה למעלה**, כך זוכה הוא לסיעתא דשמיא (סיוע מן השמיים), היא האתערותא דלעילא (התעוררות מלמעלה) הפועלת בדרך ממילא זיכוך ובירור נוסף בעבודתו. ואף שבירור שני זה (שלמעלה מכוחותינו) הינו בירור הבא בדרך **מלמעלה**

התחדשנו!

בוטאו לבקר

באתר המשודרג

www.tanya.com

לוח שיטורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

סדנאות תניא גם ברמת גן וברחובות - פרטים בעמוד הבא.

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

הכניסה לישוב חמד בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, בכניסה למושב נוסעים ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר. התכנסות כיבוד ושתיה קלה מ-20:45. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

**המסע של עצם הנשמה מתחיל...
'כשהניגון פוגש את תורת הסוד'**

4 מפגשים מיוחדים להכרת הכוחות העצומים שטמונים בנו
השימוש הנכון בהם להגשמת המשמעות האמיתית של חיינו.

עם הרב יאיר כלב
מרצה מפורסם בארץ ובעולם בתורת הנפש יוצר מוזיקאלי, נגן ומלחין.

יום שלישי 21:00 | 24.7.18 | הרצל 196 רחובות
לפרטים והרשמה: יונתן - 054-3115770

אחכים לכם עם ארצית, מירוג ונאצ'ים

המפגש מלווה בניגונים מעולמות עליונים
(חוויה מובטחת :)

במפגש:
בירות, נאצ'ים, אבטיח+בולגרית

חשבון נפש - חודש אלול

שמשנה את כל מערכת החיים היום יומית.

חודש אלול מקביל למאזן השנתי בעולם העסקים. איש עסקים לעולם לא יוכל לדעת אם הוא מתקדם או נסוג, מרוויח או מפסיד, אלא אם כן יעצור אחת לשנה את הפעילות השוטפת ויערוך מאזן מפורט על מצב העסק. כך גם בחיי הרוח – אין האדם יכול לדעת היכן הוא עומד, וודאי שקשה לו להשתפר ולהתקדם, אם לא יעצור ויערוך את חשבון נפשו.

לשם כך ניתן לנו חודש זה. חודש שבו אנו עוצרים את מירוץ החיים השגרתי. עוצרים, בודקים את עצמנו, בוחנים את הישגינו בשנה החולפת, מתייצבים ביושר מול כישלונותינו ומגרעותינו, ומחליטים לתקן, לשפר, להוסיף.

ואת המשימה החשובה הזאת איננו עושים לבדנו. בחודש אלול הקב"ה מתקרב אלינו יותר מבכל ימות השנה. הוא נמשל למלך שיוצא אל השדה, אל העם. אין צורך לעבור מחסומים, פקידים וראשי לשכות. כל הרוצה יכול לגשת אל המלך, להתקרב אליו, לשאוב כוחות ולבקש את משאלות לבו. הקב"ה קרוב עכשיו לכל יהודי. קל יותר לקבל החלטות טובות, קל יותר להשתפר ולהשתנות.

לבקש רחמים

חשבון הנפש צריך להיות אישי. לא להכות על חזה הזולת. קודם כול צריך יהודי לבקר את עצמו. ביקורת עצמית מביאה בניין, תיקון והתחדשות, ואילו השפלת הזולת גורמת את ההפך.

זה הזמן לפנות אל הקב"ה ולבקש רחמים, כל אחד על עצמו ועל בני משפחתו, וכן על כלל עם ישראל ועל ארץ ישראל, כדי שדם יהודי לא יהיה עוד הפקר וכדי שתרום קרן ישראל. נתחזק אפוא כולנו, ננצל כהלכה את חודש אלול, ושתהיה לנו כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה.

מציאות חיינו הסוערת מעמידה את העניינים הציבוריים במרכז סדר היום. המושג 'חשבון נפש' נהפך גם הוא לסוג של אמירה המופנית כלפי ציבורים, גופים, מוסדות וארגונים. כדאי לזכור שחשבון נפש הוא קודם כול דבר שעושה כל נפש בינה לבין עצמה. זה אתגר המוטל לפתחו של כל יחיד בעם ישראל.

חודש אלול הינו חודש הסיכום וחשבון הנפש של השנה, חודש התשובה והרחמים. אפשר לעבור את חודש אלול סתם כך, כמו את טבת ואת תמוז, אבל אז מפסידים את העושר הטמון בחודש הזה ואת התרומה העצומה שהוא מעניק לנפש האדם. מוטב לעצור ולקלוט את המסרים המיוחדים שהחודש הזה מביא עמו, ואז מקבלים החיים משמעות חדשה.

המאזן השנתי

התורה מעניקה לאדם היהודי מסגרת חיים שמאפשרת לו להתחדש, להתרענן, להשתחרר מהשגרה ומהאפרוריות. חיינו מורכבים ממחזוריות קבועה ומשעממת למדי. יום רודף יום, שבוע רודף שבוע, חודש אחר חודש, שנה אחר שנה. רבים מחפשים אמצעים חיצוניים לשבירת השגרה. יש היוצאים לטייל בעולם; יש המחליפים מקצוע ומקום עבודה; אחרים עוברים מעיר לכפר ומכפר לעיר. כל זה נועד למטרה אחת – למצוא את הטעם שבחיים. האמת היא, שמי שחי על פי התורה, משוחרר ממעמסת השגרה והאפרוריות.

מסגרת החיים היהודית מעניקה תוכן ומשמעות לכל יום ולכל שבוע. לוח השנה היהודי מגוון להפליא. לכל חודש אופי וצביון מיוחדים. החגים והמועדים ממקדים את תשומת הלב לתוכניהם הייחודיים. יש ימי אבל ויש ימי שמחה. גם פרשת השבוע מעניקה תוכן ומשמעות מיוחדים לכל שבוע. במיוחד בולט הדבר בחודש אלול,

הסיפור השבועי

לב יהלום

הטכנולוגי טרם היה מפותח, ומומחיות אנושית של הערכת יהלומים היתה נדירה וחיונית בשוק.

ר' שמואל בחן את גודלו, ניקיונו וצבעו של היהלום. כל מדד כזה חיוני מאוד לקביעת איכותה ומחירה של האבן היקרה. בדיקתו העלתה כי ערכו של היהלום לאחר הליטוש לא יעלה על חמשת אלפים דולרים.

הוא התלבט כיצד לנהוג. בתחילה סבר לנקוב במחירה האמיתי של האבן, ולתת ליהודי עוד אלפיים דולרים כתרומה. ברגע האחרון נמלך בדעתו. הוא השיב ליהודי שאכן, היהלום שווה שבעת אלפים דולרים, ובו במקום שילם לו את הסכום הזה. חיוך של אושר עלה על פניו של המוכר, והוא נפרד ממנו לשלום ובכיסו סכום נכבד לחתונת בתו.

לאחר שהאיש הלך הביעו אנשיו של ר' שמואל את תמיהתם על המחיר המופרז ששילם בעבור היהלום. "המתינו רגע", עלה חיוך קל על שפתיו של ר' שמואל. הוא ביקש לזמן אליו את מבקש העבודה מיום האתמול. "ברוך ה', מצאתי לך עבודה", בישר לו במאור פנים והניח לפניו את היהלום שזה עתה קנה במחיר מופרז. "אנא, לטש לי אותו, ואשלם לך חמש מאות דולרים תמורת עבודתך". באותם ימים סכום זה היה שווה ערך למשכורתו החודשית של מלטש יהלומים.

הלוטש לא ידע את נפשו מרוב אושר. לאחר שיצא הסביר ר' שמואל לאנשיו: "הבינו, ניתנה לי הזדמנות לעשות חסד עם שני יהודים בדרך כבוד. מדוע להחמיץ מצוה יקרה כל כך?".

הלוטש סיים את עבודתו על היהלום והביאו לר' שמואל כדי שיתרשם מפרי עבודתו. ר' שמואל סקר את

"סלח לי", ביקש האיש שהתייצב בפתח המשרד. "אני לוטש יהלומים במקצועי ואני מחפש עבודה. אולי יש לך משרה בעבורי?".

קומת המשרדים של חברת 'דסקל יהלומים', בבורסה ליהלומים ברמת גן, המתה כבכל יום. הבעלים, ר' שמואל משה דסקל, תושב בני ברק, ניהל עסקים מסועפים בתחום היהלומים. לצד עסקיו תרם לצדקה ברוחב לב והושיט עזרה ליהודים רבים במתן משרות במפעליו.

ר' שמואל הרים את עיניו מן המסמכים שלפניו, הביט באורח והשיב: "צר לי, אך כרגע אין לי צורך במלטשים נוספים". ארשת אכזבה עלתה על פני האיש. "השאר נא כאן את פרטיך", עודדו ר' שמואל, "ברגע שתתפנה משרה, אצור עמך קשר".

האיש הודה לר' שמואל ויצא מן המשרד. ר' שמואל ניסה לשוב אל שגרת יומו ולא הצליח. הוא שקע בהרהורים, והפטיר באנחה לעבר ר' ברוך איבר, אחד ממנהלי עסקיו: "אני חש חוסר מנוחה למראה יהודי המחפש עבודה לפרנסתו ואינו מוצא!".

מידת הצדקה המפורסמת שלו הביאה לפתחו של ר' שמואל מבקשי נדבה רבים. למחרת התייצב אצלו יהודי שהיה זקוק לעזרה לקראת נישואי בתו, אך הוא לא ביקש תרומה. "ברשותי יהלום גולמי", אמר, והוציא מכיסו יהלום לא מלוטש. "אנא, הואל לקנות אותו מידי תמורת שבעת אלפים דולרים. כך אוכל להשיא את בתי בלב שקט".

ר' שמואל נטל את האבן והתבונן בה. הוא היה ידוע במומחיותו להעריך את טיבו של יהלום גולמי ולדעת כמה יהיה ערכו לאחר הליטוש. באותן שנים הציוד

"ובכן", אמר הלה, "להערכתך היא שווה שנים עשר אלף וחמש מאות דולרים".

"מזל וברכה!", קרא ר' שמואל כדרך היהלומנים החותמים עסקה מוצלחת. בו במקום הוציא הסוחר את הכסף הדרוש, שילם ויצא עם האבן. עתה נותר ר' שמואל ובידו חמשת אלפים דולרים רווח, בניכוי מחירו של היהלום ועלות ליטושו, לאחר שקנה אותו בכלל למטרות חסד. שכרו שולם מן השמים פשוטו כמשמעו.

אבל מבחינתו של ר' שמואל דסקל הסיפור טרם הסתיים. הוא פנה אל ברוך איבר ואמר: "ראה נא, לא התכוננתי להרוויח מהמצוות שעשיתי ביהלום הזה, והנה יד ההשגחה הביאה לי רווח של חמשת אלפים דולרים. אינני רוצה להמיר את מעשה החסד בכסף. אנא העבר אותו לכלה ענייה הזקוקה לכסף לצורך חתונתה".

(על-פי 'איש חסד היה', מאת הרב יצחק-בירך דסקל)

היהלום מכל עבריו. עתה הוא בהק באור יקרות והיה מרהיב ביופיו. "מתברר שטעית", אמר בשמחה, "שוויו של היהלום שנים עשר אלף דולרים לפחות!".

בעוד אנשיו נפעמים מן המעשה שהתרחש לנגד עיניהם, נשמעו דפיקות בדלת. סוחר יהלומים שהיה בקשרי מסחר עם ר' שמואל נכנס אליו. "אני מחפש יהלום גדול ללקוח עשיר", אמר. "חיפשתי בכמה מקומות וטרם מצאתי. זה צריך להיות יהלום מיוחד, גדול ובעל נוכחות מרשימה".

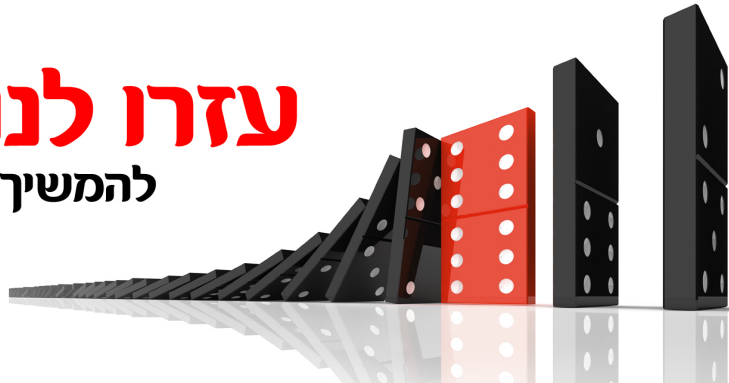
"מה דעתך על האבן הזאת?", הצביע ר' שמואל על היהלום שעדיין היה מונח לפניו.

"אבן מדהימה!", אמר הסוחר. הוא בחן אותה היטב, משמיע קריאות התפעלות ותשבחות על יופייה הנדיר. "נראה לי שהיא הולמת את צרכי. כמה תרצה בעבורה?".

"תחליט אתה כמה לשלם בעבורה", השיב לו ר' שמואל מנייה-וביה.

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

פרוייקט העלאת ספר ה"תניא" לרשת היוטיוב כרך בהוצאות גדולות, להפצת המעיינות ולמען זיכוי הרבים. עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

"זאת התורה אדם" (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת שופטים

רצף של מצוות והלכות

בפרשת שופטים, קודם פטירתו, מביא משה בפני העם מצוות והלכות בנושאים שונים, חלקם בקיצור נמרץ או אף בפסוק אחד [קודם פירוט הציווים נדגיש כי ההלכות המובאות כאן, קצרה היריעה מלהביא בצידן גם את פרשנות חכמי ישראל לדורותיהם ועל כן המובא להלן אינו מהווה פסק הלכה. גם נעדרים כאן, בדרך כלל, העומק והמשמעות הפנימית הטמונים בדברים].

שופטים, שוטרים ואזהרות לדיינים

- יש למנות בכל שבטי ישראל 'שופטים ושוטרים' - דיינים אשר ישפטו את העם בצדק, ושוטרים אשר יאכפו את פסקי הדין.

- אזהרות לדיינים: אין להטות משפט; אין להעדיף אחד המתדיינים, גם לא בעת השמעת הטענות; אין ליטול שוחד, גם כאשר לדעת הדיין אין הדבר פוגע במשפט הצדק, כיון שהשוחד מסלף ומעוות את שיקול הדעת.

- יש לפעול להקמת מערכת דיינות הפועלת כהלכה.

איסורי עבודה זרה

- אין לנטוע אשרה - אילן המשמש לעבודה זרה; אין לנטוע כל אילן או לבנות מצבת אבן בהר הבית.

- אין להקים מזבח אבן שלא במקדש, גם אם מתכוונים מקימה לשם זבח לקב"ה.

- אין לזבוח לה' קרבן שיש בו מום.

- העובד עבודה זרה, חייב סקילה.

דיני ענישה וחובת ההתדיינות בבית דין

- עונש מוות ינתן רק על פי עדות של שניים.

- במקרה של עונש מוות, יטיל בית הדין את ביצוע גזר הדין על ידי העדים והעם.

- כל שאלה הלכתית בדיני איסור או בוויכוח בין איש לאיש, יש להביאה בפני בית הדין. על המתדיינים לשמוע לדיינים ולבצע את פסקיהם. העובר על דבריהם בזדון, דינו מיתה.

דיני מלך בישראל

- מצוה על העם לבחור במלך אשר יעמוד בראשם.

- לא ירבה לו המלך סוסים (לבל ישיב את העם מצרימה), גם לא ירבה לו נשים ולא כסף וזהב.

על המלך לכתוב לעצמו ספר תורה למען יגה בו תמיד וממנו ילמד ליראה את ה'. ובהיותו ירא שמים תהיה בו מידת הענוה הראויה המאפשרת שוויון בין כל חלקי העם, מה שיבטיח שממלכתו תיכון ימים רבים.

הלווים ועבודת הכהנים, פרנסתם ומתנותיהם

- בני שבט לוי אינם נוחלים ככל השבטים נחלה בארץ ישראל. פרנסתם על התרומות והמעשרות שמפרישים כל בני ישראל בעבורם.

מתנות הכהונה כוללות: חלקים מזבחי הקרבנות במקדש (הזרוע, הלחיים והקיבה); מראשית הגידולים החקלאיים והגז, ומתנות נוספות שאינן מפורטות בפרשתנו.

- עבודת הכהונה מתחלקת למשמרות במהלך השנה בין

הכהנים. כל כהן יכול גם להקריב קרבן אישי. בשלושת הרגלים, כל בני לוי רשאים לקחת חלק ולהשתתף בעבודה.

דינים שונים נוספים

לקראת ההתיישבות בארץ מזהיר משה מפני השפעתם של יושבי הארץ, מנהגיהם ועבודתם לאילייהם. על כן אסורה על ישראל ההליכה בדרכי הגויים:

– אין להעביר באש בן או בת ל'מולך', אין לקסום קסמים, לעונן, לנחש, לכשף, לחבור חבר, לשאול באוב, לעשות מעשה ידעוני או לדרוש אל המתים.

– על היהודי להיות תמים עם ה' אלוקיו – להאמין ולבטוח בו בלבד בכל הליכות חייו.

– חובה לשמוע בקולו של הנביא שבדור, בתנאי שדבריו אינם סותרים את דברי התורה וההלכה. במקרים נדירים יכול נביא אמת (המוחזק בצדקותו ובאמינותו – שנבואתו נתאמתה בהתגשמות העתידות שעליהן ניבא) להורות הוראת שעה שאינה כהלכה. נביא שקר המורה שלא בשם ה', דינו מיתה.

– יש להקים שלוש ערי מקלט בארץ ישראל, לאחר כיבושה וחלוקתה, אליהן ימלט ההורג בשגגה (שם יהיה מוגן מפני גואל הדם). יש להציב שלטים המכוונים את הרוצח אל ערי המקלט כדי להחיש המלטותו לשם. שלוש ערים כאלה כבר הוקצו למטרה זו על ידי משה בעבר הירדן, ועוד שלוש ערים נוספות יוקצו לכך כאשר ירחיב ה' את גבול ישראל. ערי המקלט ייבנו במרחק שווה בין האחת לשניה וכן בין גבולות הארץ.

– עיר המקלט אינה מגינה על הרוצח במזיד.

– הפולש או המרחיב גבולו אל תוך נחלת חברו בארץ ישראל עובר על איסור הסגת גבול, נוסף על איסור גזל.

– אין להטיל עונש או חיוב ממון על פי עד אחד כי אם בשניים.

– המעידים על בעל דין ונמצאו משקרים, יושט עליהם העונש אשר זממו להביא עליו.

כללי היציאה לקרב

– אין לפחד מפני עוצמת האויב, כי אם לבטוח בה' העומד לצד ישראל ומביא לניצחונם.

– קודם היציאה לקרב, ישא הכהן דברי עידוד באוזני לוחמים ויחזק את לבם.

– ארבעה ישוחררו מחובת היציאה לקרב. לגבי שלושה מהם – שמא ימותו במלחמה ולא יוכלו להשלים את אשר החלו בעשייתו: הבונה בית וטרם הספיק לחנכו (לגור בו); הנוטע כרם ועדיין לא חידש ראשית צמיחתו; המארכ אשה ועדיין לא נשאה; ואילו בנוגע לרביעי, הוא ישוחרר בשל פחדו מפני האויב לבל יטיל מורך בלב שאר הלוחמים.

– בראש הלוחמים ימונו מפקדים הראויים להפיח בחייליהם אומץ ורוח קרב.

דיני מלחמה וכיבוש

– קודם הפריצה אל תוך העיר לכובשה, יש לקרוא לתושביה להיכנע בדרכי שלום להיות עבדים לישראל.

– באם יסרבו תושבי העיר יש להטיל עליה מצור, לפרוץ לתוכה ולהרוג את כל הזכרים הבוגרים. בנוגע לנשים, הטף, הצאן המקנה ושאר הנכסים, כל אלה יילקחו שלל.

– שונה הדבר במלחמות ישראל כנגד החיתי, האמורי, הכנעני, הפריזי, החיווי והיבوسی. בעמים אלה יש להכות ולהמית כל נפש חיה מבלי שאיר להם שריד.

– אין לכרות עצי פרי מאכל כשצרים על עיר כלשהי, כי אם עצי סרק בלבד.

דיני רצח בלתי מפוענח

– גופת הרוג אשר נמצאה במקום שאינו מיושב ואין ידוע מי רצחו, יבדקו הדיינים איזו היא העיר הסמוכה ביותר למקום מציאת הגופה.

– זקני העיר (הסמוכה לגופת ההרוג) ייטלו עגלת בקר שעדיין לא נשאה בעול ויערפו את ראשה על שפת נחל סמוך (שטח אדמה שמעולם לא עובד ולא נזרע). כל אלו מסמלים כי רציחת אדם גודעת את חייו בטרם עת, וממילא גם גוזלת ממנו את מימוש יכולתו 'לעשות פירות'.

ערי מקלט בתקופת המשיח

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

הגמרא ממחישה זאת כך: שני אנשים הרגו אדם – האחד במזיד והשני בשוגג, אולם לא היו על כך עדים ולכן לא נענשו על מעשיהם. מה עושה הקב"ה? הוא מזמן את שניהם לפונדק אחד, "זה שהרג במזיד, יושב תחת הסולם, וזה שהרג בשוגג יורד בסולם ונופל עליו והורגו. זה שהרג במזיד – נהרג, וזה שהרג בשוגג – גולה" (לעיר-המקלט). כך באים שניהם על עונשם.

תיקון לימינו

כל זה יכול להתרחש רק בזמן הזה, כאשר יש אפשרות של חטא. יש מי שחייבים עונש מיתה, ויש מי שצריכים להיענש על שקיפחו חיים בשוגג באין רואים. אך בימות המשיח לא תהיה כל מציאות של חטא, "את רוח הטומאה אעביר מן הארץ". לא יהיה אפוא צורך בערי מקלט, ולשם מה ציוה ה' להוסיף עוד שלוש ערי מקלט בימות המשיח?

יש לומר, שערי המקלט שייתוספו בימות המשיח נועדו לקלוט את כל אלה שהרגו נפש בשוגג בזמן הזה, עוד קודם בוא המשיח. בעת הגאולה עלולים להימצא רבים שיהיה בהם עוון של הריגת אדם בשגגה, ובעבורם נועדה תוספת ערי המקלט הללו.

"ואם ירחיב ה' אלקיך את גבולך" (דברים יט, ח) לאחר שהתורה מצוה להקים בארץ ישראל שש ערי מקלט, לקליטת הרוצחים בשגגה, היא מוסיפה ציווי השייך לעתיד לבוא: "ואם ירחיב ה' אלוך את גבולך... ונתן לך את כל הארץ... ויספת לך עוד שלוש ערים". וכך פוסק הרמב"ם: "בימי המלך המשיח מוסיפין שלוש אחרות על אלו השש... והיכן מוסיפין אותן? בערי הקני והקניזי והקדמוני" (חלקים נוספים מארץ ההבטחה, שיינתנו לעם ישראל לעתיד לבוא).

וכאן נשאלת השאלה: הרי מדובר בימות המשיח, ימים שבהם "לא ישא גוי אל גוי חרב", לא יהיו כלל רוצחים, אפילו לא בקרב אומות העולם; לשם מה אפוא הצורך בתוספת ערי מקלט?!

הכול מכוון

אי אפשר לומר שמטרת ערי המקלט הללו היא לקלוט את הרוצחים בשגגה, שכן לעתיד לבוא לא יהיו כלל מעשי הרג, אפילו לא בשגגה. גם רצח בשגגה קשור בחטא ועוון, הן של ההורג והן של הנהרג: אדם אינו נהרג אלא אם כן נגזרה עליו מיתה, ואדם גם אינו גורם מוות לרעהו אלא אם כן יש בו עצמו עוון כלשהו.

'קליטה' רוחנית

בימינו, כשאין ערי המקלט במובן הפשוט, התורה היא בבחינת 'עיר מקלט', כמו שנאמר: "דברי תורה קולטים". התורה 'קולטת' את מי ש'הרג נפש', מי שפגע בפתיל החיים של נשמתו, והיא מעניקה לו חיים חדשים.

גם חודש אלול הוא חודש ה'מקלט' הרוחני מכל הדברים השלייליים של כל השנה. בחודש זה עלינו להימלט ל'מקלט', לדברי התורה, להגות בהם ולשוב בתשובה שלימה. וכך נזכה ש"ירחיב ה' את גבולך", בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

(שיחת השבוע: מתוך הספר 'שולחן שבת',

על פי 'ליקוטי שיחות' כרך כ"דט)

חסידות על הפרשה שופטים

אלול – חודש ה'משפט' והתשובה פרשת שופטים

פרשתנו נקראת לעולם בחדש אלול.

מבואר בספרים ש'שעריך' רומז לגוף, שנקרא 'עיר קטנה' (נדרים לב), ו'בכל שעריך' רומז לשבע שערי הגוף (ב' עיניים, ב' אוזניים, ב' נחירים והפה), ובאמצעות 'שופטים ושוטרים' עושים מהגוף 'עיר אלוקינו' (תהילים מח). והרי זוהי עבודת חודש אלול – 'משפט' וחשבון צדק בנוגע לכל העניינים דמחשבה דיבור ומעשה שהיו ב'עיר קטנה' במשך כל השנה כולה.

(ה'תוועדויות' תשמ"ז כרך ד')

להתבונן ולהפנים

**שופטים ושוטרים תיתן לך (טז, יח)
שופטים, דיינים הפוסקים את הדין. ושוטרים,
הרודין את העם אחר מצוותם, שמכין וכופתין
במקל וברצועה (רש"י)**

בראש ובראשונה יש 'לפסוק את הדין' – על האדם להתבונן בהשגה אלוקית השייכת לאחד מחסרונותיו, הן בצד השלילי (גודל החסרון) והן בצד החיובי (העילוי שיהיה לו עם תיקון החסרון). אולם אם אין התבוננות זו משפיעה על יצר הרע, צריכים 'להכותו במקל', כמאמר (ברכות ה') "לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע".

(ספר המאמרים 'תרצ"ט עמ' 247')

גם ביו-טיוב ובפייסבוק:
בלוגים מצולמים שיעורים וניגונים

סדר התנ"ך

עזרה ראשונה לנפשו

תניא
מודעות
עצמית
ביהדות

YouTube f

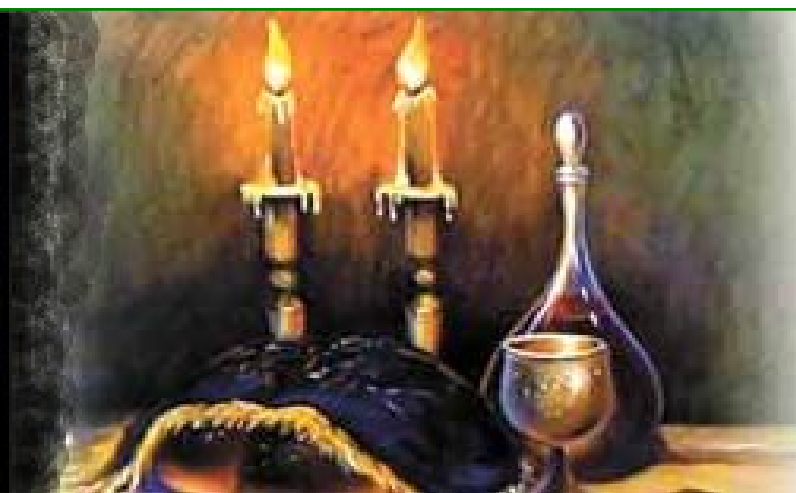
שבת שלום!!!

כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
ליקוט, רעיונות ועימוד: חי דמארי
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	כניסת השבת	עיר (שעון קיץ)
19:58	18:45	י-ם
20:01	19:01	ת"א
20:01	18:53	חיפה
20:00	19:02	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון